

Bilag 1

04-11-2010

Ungepakken og vejledning i København

Sagsnr.
2010-151775

Dokumentnr.
2010-763969

Den Politiske aftale - "Flere unge i uddannelse og job" - udmøntes i LBK 671, "Lov om vejledning om uddannelse og erhverv samt pligt til uddannelse, beskæftigelse mv." samt tilknyttede lovændringer i andre love, jf. lovschema s. 4 og 5. Loven er vedtaget.

Lovpakken sætter fokus på at skabe redskaber og forpligtelser for de unge og for kommunen til at indfri målsætningen om, at 95 pct. af en ungdomsårgang skal have en ungdomsuddannelse, inden de fylder 25 år. I forhold til vejledning flyttes fokus med lovpakken fra vejledning og uddannelsesafklaring af alle elever i grundskolen til *15-17 årige* med særlige vejledningsbehov i overgangen til ungdomsuddannelse. Det er Ungdommens Uddannelsesvejledning, der har den centrale rolle.

Konkret betyder lovpakken:

- At der indføres **uddannelsespligt** med sanktionsmulighed for unge under 18 år
- At alle unge skal **uddannelsesparathedsvurderes**, når de forlader grundskolen
- At Københavns Kommune **skal sikre**, at unge, som endnu ikke

er uddannelsesparate, bliver det.

- At UU fortsat har en **opfølgningspligt** til den unge er 25 år
- At krav om **vejledning i 6. klasse ophæves**
- At staten sikrer et **fælles datagrundlag**, som kan danne udgangspunkt for en målrettet og individuelt tilpasset indsats

Billedet før Ungepakken i krafttræden

Vejledningen i København har hidtil været organiseret efter principperne om *enstrenghed* og *nærhedsprincippet*. Det betyder, at den samme vejleder følger den unge hele vejen fra grundskolen og frem til den unge er godt i gang med en ungdomsuddannelse, og at vejledningen foregår på den unges grundskole/lokalområdet.

Hidtil har UU Københavns indsats været:

- Vejledning påbegyndt fra 6. klasse og har omfattet - såvel klassebaseret som individuel - vejledning af *alle* unge på *alle* grundskoler¹.
- UU-vejlederne har medvirket til indstilling til optagelsesprøver til gymnasiet, samt foretaget målgruppevurdering af unge, der søger produktionsskole, Erhvervsgrunduddannelsen (EGU) og Særligt Tilrettelagt Ungdomsuddannelsen (STU).
- Unge har hidtil selv kunne søge optagelse på erhvervsskoler.
- UU har afhængig af behov kunnet tilknytte mentorer til elever, der efter 9. klasse søgte erhvervsuddannelse.
- UU har haft et meget tæt samarbejde med erhvervsskolerne om unge i begreb med frafald (området omfatter tekniske skoler, HG og SOSU).
- UU har haft opsøgende og opfølgende vejledning af unge op til de fylder 25 år, i fald de ikke er i gang.
- Borgerrepræsentationen har i 2004 besluttet, at vejledningen af elever i Ungdomsskolens Heltidsundervisning varetages af Ungdomsskolens vejledere.

Billedet efter Ungepakken i krafttræden

Ungepakken sætter fokus på unge, som endnu ikke er uddannelsesparate, og på unge, som falder fra en påbegyndt ungdomsuddannelse. Med organisering af UUs vejledning efter de to principper - *enstrenghed* og *nærhed* - er der allerede skabt en god ramme om vejledningen til disse to grupper af unge. Vejledningen vil -

¹ Nogle ganske få privatskoler modtager ikke vejledning fra UU København.

som hidtil - omfatte opsøgende vejledning op til det fyldte 25. år for *alle* de af kommunens unge, som ikke har gennemført og ikke er i gang med en ungdomsuddannelse².

I grundskolen vil vejledningen fremover starte i 8. klasse for alle unge, jfr. § 3 stk. 2. FS § 13 b, stk. 2 – dog med undtagelse af enkelte elever i 7. klasse, der vurderes at have særlige vanskeligheder ved at vælge, påbegynde eller gennemføre en ungdomsuddannelse jfr. 2.5.3.

Alle elever vil modtage kollektiv vejledning med fokus på introduktion til uddannelsessystemet Den overvejende del af eleverne, som vurderes uddannelsesparate efter grundskolen henvises til at klare sig *alene* ved e-vejledning. For en del af de unge (40 – 60 % afhængig af klassetrin og socioøkonomiske forhold) skal den kollektive vejledning udbygges med gruppebaseret og/eller individuel, differentieret vejledning for at underbygge disse elevers forberedelse til valg og gennemførelse af ungdomsuddannelse ved afslutningen af 9. eller 10. klasse.

Omdrejningspunktet for vejledningen bliver fremadrettet: vurdering af *uddannelsesparathed* og udarbejdelse af *uddannelsesplaner*. Den unges uddannelsesplan skal indeholde en beskrivelse af, hvordan den unge opfylder pligten til at være i uddannelse, beskæftigelse eller anden aktivitet, der sigter mod, at den unge gennemfører en uddannelse. Ingen unge kan starte på en ungdomsuddannelse uden udarbejdelse af en uddannelsesplan.

UU vurderer alle unges uddannelsesparathed, når de forlader grundskolen før optagelse, når de unge ønsker at gå direkte videre på en ungdomsuddannelse. UU skal ligeledes vurdere uddannelsesparathed samt udarbejde uddannelsesplan for unge, som deltager i KKU's heltidsundervisning. Nogle unge har behov for yderligere afklaring/kompetenceudvikling for at de vil kunne gennemføre en ønsket uddannelse. Hvilke behov for afklaring indgår i den unges uddannelsesplan.

Uddannelsesparathedsvurdering

Uddannelsesparate: De unge, der vurderes uddannelsesparate, er med afsendelsen af deres uddannelsesplan tilmeldt ungdomsuddannelsen. På landsplan forventer Undervisningsministeriet, at 70 % af elevgruppen efter grundskolen vurderes uddannelsesparate uden ekstra støtte og starter direkte på ungdomsuddannelse.

Uddannelsesparate med støtte: En del af elevgruppen (op til 20%) forventes at blive vurderet uddannelsesparate og starter også direkte på ungdomsuddannelse, eks. ordblinde, men der skal tilrettelægges en

² Ca. 4.000 elever forlader hvert år grundskoler i København, men der er ca. 13.000 24-årige. Dette skyldes at København er en tilflytterby.

særlig fastholdelsesindsats ved overgangen til ungdomsuddannelserne, f.eks. ordblinderygsækken. For denne gruppe kan der etableres f.eks. *mentor-ordning* efter behov.

Ikke uddannelsesparate: Det vurderes fra Undervisningsministeriet at cirka 10% af de unge ikke umiddelbart bliver vurderes uddannelsesparate. Kommunen har pligt til at give denne gruppe unge et relevant tilbud, jf. afsnit om kommunens pligt til tilbud samt bilag 2.

Den gruppe af unge, der går ud af grundskolen til 10. klasse, arbejde eller anden aktivitet målgruppevurderes ikke.

Efter grundskolen fokuseres på de unge, som ikke umiddelbart vurderes uddannelsesparate, samt på de unge der har afbrudt en ungdomsuddannelse. Uddannelsesplanen bliver det vigtigste styringsredskab i vejledningen og fastlægger den aktivitet, den unge er i gang med. 15-17årige der falder fra en ungdomsuddannelse og ikke er parate til at starte på en ungdomsuddannelse, tilbydes andre tilbud i overgangen til opstart af ny ungdomsuddannelse.

Pligt til uddannelsesrettet aktivitet

15-17 årige unge har pligt til at være i uddannelse, beskæftigelse eller anden aktivitet, der sigter mod, at de unge gennemfører en uddannelse.

Pligten opfyldes, hvis den unge er indskrevet på en fuldtidsuddannelse, herunder:

- Erhvervsuddannelser
- Gymnasiale uddannelser
- Erhvervsgrunduddannelse
- Maritime uddannelser
- Produktionsskole
- Ungdomsuddannelse for unge med særlige behov
- Ungdomsskoler
- Fortsat undervisning på 10. klassetrin
- Almen voksenuddannelse
- HF enkeltfag
- Folkehøjskole- eller ungdomshøjskoleophold, ophold på efterskoler og husholdningsskoler eller håndarbejdsskoler
- Musikalsk grundkursus

Kommunens pligt til tilbud

Kommunalbestyrelsen har ansvaret for, at 15-17årige unge, gives nødvendige *tilbud om særlige forløb*, som kan udvikle den unges personlige, faglige og sociale kompetencer med henblik på at føre til uddannelsesparathed. De relevante tilbud kan enten være kommunale eller købes hos eksterne udbydere.

Viften af tilbud skal derfor kunne rumme den samlede målgruppe. Samtidigt er det vigtigt at sikre, at tilbuddene hviler på et positivt ressourcesyn på de unge, der leder dem mod at opnå erhvervskompetence. Dette sker blandt andet ved at benytte uddannelses tilbud så tæt på normalsystemet som muligt, men i respekt for de unges behov, trivsel og forudsætninger.

Derfor er der brug for en bred og fleksibel vifte af tilbud. Tilbudsviften vil ud over den nødvendige faglige opkvalificering medtænke de unges behov for at opnå social dannelse i forpligtende fællesskaber. Tilbuddene kan indeholde andre udviklende aktiviteter end egentlig uddannelse, eksempelvis beskæftigelse, virksomhedspraktik, brobygning, bredere produktionsskoletilbud, ny fleksibel 10. klassestruktur, her-og-nu tilbud eller alternative undervisnings- eller beskæftigelsesforløb, der efter en konkret drøftelse er aftalt mellem den unge, forældrene og UU i uddannelsesplanen.

BUF indgår i denne forbindelse i forsøg med BIF om at anvende virksomhedspraktik over for de 15-17årige.

Sanktion

Hvis den unge ikke opfylder uddannelsespligten kan kommunalbestyrelsen træffe afgørelse om, at ungedyelsen ikke skal udbetales. Der er dog mulighed for at give dispensation under særlig omstændigheder, og tilsvarende er ungdomsydelsen direkte til den unge, hvis det er den unges forældre der virker hindrende for det uddannelsesrettede perspektiv. Sanktionen er ikke en del af ungepakkeforliget men vedtaget af V,K og DF som en ændring af skatteloven. En procedure for evt sanktionering er under udarbejdelse og vil blive forelagt BUU før igangsættelse.

Styring af tilbud i overgang

Det vil være afgørende, at der planlægges efter den korteste vej til det ordinære uddannelsesforløb matchende den enkelte unge. For at sikre udvikling af den bedst mulige plan sammen med den unge, vil det i forhold til en stor del af målgruppen være væsentligt at kunne samle grupper af unge på korte afklarende vejledningsforløb før igangsættelse af aktivitet.

Tilbudsviften vil ud over den nødvendige faglige opkvalificering medtænke de unges behov for at opnå social dannelse i forpligtende fællesskaber. Derudover bør der i etableringen af tilbudsviften være fokus på at sikre en effektiv, gerne taxameterstyret, udnyttelse af de økonomiske ressourcer.

Estimeret kapacitetsbehov

BUF har estimeret behovet for tilbud til ca. 2.000 unge svarende til ca. 800 årselevpladser.

Det forventes her:

- Unge fra 9. klasse: 400 unge
(10 % af de unge som afslutter 9. klasse)
- Unge fra 10. klasse: 160 unge
(14 % af de unge som afslutter 10. klasse)
- 15 – 17årige som falder fra ungdomsuddannelser: 1.500 unge
(23 % af de unge under 18 år, der har afsluttet grundskolen)

Det er denne gruppe af unge, som det skal være muligt hele tiden at kunne holde i gang med sigte på, at de skal påbegynde og gennemføre en ungdomsuddannelse. Aktuelt er der tilbud svarende til ca. 350 årselevpladser til denne aldersgruppe, hvorfor kapaciteten skal udbygges væsentligt.

Der vil være behov for at møde unge med tilbud/forløb af meget forskellig varighed og indhold, fra den unge der skal i erhvervspraktik i fx 4 uger frem mod næste uddannelsesstart til den unge, der måske både vil have behov for et forløb af op til et års varighed på produktionsskole og yderligere faglig kompetenceudvikling af 3-4 mdrs. varighed. Dermed vil der være prismæssigt være et tilsvarende udsving fra ingen (eller statsfinansieret) udgift og op.